

[Hans Jørgen Holm]

et merarbejde. Når en del af overarbejdstimerne ikke afspadseres, hænger det netop sammen med manglende delelighed af personer: værkførereren, som er nødt til at overarbejde og også være der dagen efter, for så kommer de andre, der er i virksomheden. Det har med svingende råvaretilgang eller arbejdsmængde at gøre. Det er tømrvirksomheden, som er nødt til at gøre et tag færdigt, fordi det ser ud til regnvejr. Hvis der så skal afspadseres dagen efter, kan det ikke ske ved at ansætte nye folk, nej, så må de holde fri og vente med at gå i gang til et senere tidspunkt eller afspadsere på et senere tidspunkt.

Det øger ikke arbejdsmængden. Derfor vil en tvungen afspadsring af overarbejde i høj grad ramme de mindre virksomheder. Så kan hr. Ole Henriksen måske svare på, om det ikke er korrekt, at en af årsagerne til, at der på det overenskomstmæssige område ikke er sket så voldsomt meget, så meget, som vi måske kunne ønske os, er, at LO-medlemmerne egentlig gerne vil have pengene også.

(Kort bemærkning).

Ole Henriksen (SF):

Jeg troede, at hr. Hans Jørgen Holm var nervøs for, at jeg ikke ville svare, men jeg ville da også have omtalt spørgsmålet om de 60 mill. timer, som ikke bliver afspadseret, og som fremhæves i den undersøgelse, som jeg har læst. Det er da klart, at man ikke eksakt kan føre disse 60 mill. overarbejdstimer hen til bestemte områder og grupper, men jeg ved også fra det virkelige liv, at der på masser af virksomheder finder systematisk og planeret overarbejde sted. Jeg tror ikke, jeg bør nævne virksomheders navne her, men jeg kan nævne virksomheder. Vi kan undersøge i udvalget, på hvilke virksomheder, i øvrigt også inden for den offentlige sektor, man i stor udstrækning planlægger overarbejde, der indgår i den almindelige arbejdsrytme. Jeg kan også tilføje, at der alene i 1981 var 5 mill. overarbejdstimer inden for ministerierne og statsvirksomhederne, og alle disse overarbejdstimer bliver ikke afspadseret, selv om der skulle være velorganiserede forhold også inden for det område.

Lone Dybkjær (RV):

Hr. Bakholt stillede mig et par konkrete spørgsmål, som jeg skal svare på. Hr. Bakholt havde opfattet min tale korrekt – den var selvfølgelig også overskuelig i sin længde. Så spørger hr. Bakholt videre: hvis det nu viser sig under udvalgsarbejdet, at vi ikke er kommet så langt, vil det radikale venstre så være med til et lovgivningsinitiativ? Det vil vi ikke give et endeligt svar på, før vi ser, hvordan udviklingen har været. Når jeg siger det sådan, er det også, fordi vi sagde nej til det socialdemokratiske forslag i sin tid, fordi vi fandt, at det ikke havde en god form. Overhovedet finder vi, at det er uhyre vanskeligt at gribe ind ad lovgivningens vej på dette felt. Efter den diskussion, der har været om arbejdstid, er vores oplæg til det, at man optager forhandlinger med arbejdsmarkedets parter om dette spørgsmål, for også her er det meget vanskeligt ad lovgivningens vej at gribe ind.

Jeg kan altså ikke give et endeligt tilsagn om, at vi vil være med til at tage et initiativ sammen med socialdemokratiet f.eks., for vi var ikke tilhængere af dets lovforslag i sin tid. Vi er positive over for princippet, men vi finder, det er meget vanskeligt at udmønte det i et lovforslag, men vi vil altså arbejde videre med det i udvalget.

Hr. Ole Henriksen sagde også, at der finder systematisk overarbejde sted. Ja, et af problemerne er jo, at mange medarbejdere simpelt hen er interesserede i overarbejde af mange forskellige grunde. Der er sådan set en fælles interesse her, ligesom på en lang række andre områder, mellem arbejdsgivere og arbejdstagere, så jeg mener, at billedet ikke er så entydigt. Jeg skal ligesom hr. Ole Henriksen lade være med at referere til virksomheder, men jeg kender også virksomheder, hvor medarbejderne har en klar interesse i både ekstraarbejde og overarbejde.

Ole Henriksen (SF):

I anledning af det sidste, fru Lone Dybkjær kom ind på, og som fru Grethe Kindberg Jørgensen fra CD også har været inde på, nemlig spørgsmålet om, at også medarbejderne har en vis interesse i overarbejde, vil jeg sige, at jeg rigtignok ikke betragter arbejdsgiveren alene som den store skurk i dette spil; jeg er da klar over, at der også er medarbejdere, der er interesseret i overarbejde.